

Vytautas Kasniūnas

GEGUŽĖS 13-TOJI

Popiežius Jonas Paulius II kovo 4 d. Romoje su didele pagarba minėjo Lietuvą, gyrė Lietuvos tikinčiuosius ir jos kunigus, kurie, turėdami daugybę sunkumų, veda Lietuvos žmones išganymo keliu.

Prelatas M. Krupavičius 1959 m. Darbininke rašė: Lietuvos tautos priešas visais būdais stengiasi išplėsti iš Lietuvos žmonių religinę sielą ir jų tautinę širdį. Vienintelė spinduliuojanti jėga nugalėti tam priešui plaukia iš prisikėlusio Kristaus. Mūsų prisikėlimas nugalės blogį, jei mes prie to darbo stosime su savo gyvu tikėjimu ir atgailojančia dvasia".

1917 metais Fatimoje kaip tik Marija ir prašė žmones daugiau nebeįžeidinėti Jos Sūnaus, daryti atgailą, ir kiekvieno mėnesio pirmąjį Šeštadienį priimti Šv. komuniją ir paaukoti Rusiją Jos Nekalčiausiai Širdžiai. Už tai Ji pažadėjo Rusijos atsivertimą ir pasaulio taiką.

1951 metais gegužės 13 d. tremtyje esantieji Lietuvos vyskupai susirinkę Romoje, Šv. Kazimiero koplyčioje, iškilmingai paaukėjo Lietuvą ir viso pasaulio lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai ir paskyrė gegužės 13 dieną nuolatine Maldos ir Atgailos Diena už Lietuvos laisvę ir nusidėjėlių atsivertimą. Šiomet sueina jau 33 metai kaip Maldos ir Atgailos Diena daugelio lietuviškų parapijų yra švenčiama, prašant Lietuvai laisvės.

Šiais metais kovo 25 d. švenčiant Kristaus įsikūnijimo apreiškimo šventę, Popiežius Jonas Paulius II kartu su viso pasaulio vyskupais, kunigais ir tikinčiais, atnaujino pasiaukojimą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai.

Istorijos bėgyje Marija iš Aušros Vartų ir Šiluvos šilojų gavino ir stiprino mūsų protėvius sunkiose mūsų tautai valandose. Šiandien mūsų tauta ir Lietuvos Bažnyčia tebeneša sunkią priespaudą, todėl Lietuvos vyskupų paskelbti Maldos ir Atgailos Diena šiuo metu įgauna dar didesnę prasmę ir tikslą.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybės Centro Valdyba kviečia ir jus minėti šią pasiaukojimo Nekalčiausiai Marijos Širdžiai sukaktį ir švęsti tą šventę kaip Maldos ir Atgailos Dieną už nusidėjėlių atsivertimą ir Lietuvos laisvę ir už visus lietuvius, kurie yra persekiojami už tikėjimą.

Taip pat skatiname visus parapiečius, kad jie pirmaisiais mėnesių šeštadieniais priimtų atsivertimo Komuniją ir pasi-

KALANTOS LAISVĖS ŠŪKIUI SKAMBANT ...

Pabėgėlio jūrininko Arifo Žukausko pasakojimai

Prieš kelis mėnesius BALFas paskelbė spaudoje, kad jaunas jūrininkas Arifas Žukauskas pabėgo iš sovietų laivo ir paprašė Ispanijos vyriausybę politinės globos teisių. Netrukus su juo susirišo BALFo pirm. Marija Rudienė, ir jos dėka jis atvyko į Čikagą.

Aris Žukauskas, neseniai atvykęs iš okup. Lietuvos.

Balfo būstinėje

Kai pirm. M. Rudienė pradėdama spaudos konferenciją pabrėžė, kad BALFas padeda visiems lietuviams, reikalingiems pagalbos, nežiūrint kurioje pasaulio šalyje jie gyventų, šalia mūsų sėdėjusi jauna akademikė įsiterpė:

"Ačiū Dievui, kad mes turime poniją Rudienę". Už šį gražų pasakymą kaimynas patapšnojo jai per petį, sakyda-

aukotų Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, nes Marijos žodžiai pasakyti Fatimoje "Jei žmonės vykdys mano prašymus, - Rusija atsivers ir mano Nekalčiausioji Širdis triumfuos", duoda viltį, kad ir mūsų tauta vėl prisikels laisvam gyvenimui ir Kristaus garbei.

Kun. Albertas Kontautas
Amerikos Lietuvių Romos Katalikų
Kunigų Vienybės Centro Valdybos
Pirmininkas

mas: "Laikas jau ir jums jauniems padėti BALFui". Dabar jau keli balsai atsakė: "Žinoma, padėsime, kai reikės"

BALFo įstaiga sausakimšai pilna. Į šią spaudos konferenciją, be laikraščių bei radijo atstovų, buvo pakviestas ir akademinis jaunimas, kad turėtų progos susipažinti su jūrininku Arifu Žukausku. Toliau mes jį vadinsime Ariu, nes Marija Rudienė, jį pakviėdama papasakoti apie savo gyvenimą, tokiu vardu mums pristatė.

Pasakoja Aris

Aris - aukšto ūgio, lieknas, tiesus. Džiaugsmingai pasitiktas, ir vėliau pirmininkei M. Rudienei kalbant ir jį pristatant, Aris jaudinosi, paskiau kalbėdamas dažnai vilgė lūpas ir taisė ant akių krentančius ilgus plaukus. Per trupą laiką tiek daug gyvenimo pasikeitimų, tiek daug netikėtumų ir staigmenų. Kambaryje tylą. Visų žvilgsniai subesti į jį.

- Pagal tėvų kilmę esu žemaitis, - kalba lėtai kiekvieną žodį apgalvodamas. Gimiau Grinkiškyje. Gyvenau Klaipėdoje. Baigęs vienuolikmetę vidurinę mokyklą, įstojau į Klaipėdos technikos mokyklą, kur ruošiami tolumo plaukiojimo jūrininkai. Aš baigiau laivų motoristų skyrių. Dėstomoji kalba buvo rusų, o mokiniai - iš visos Sovietijos. Visi mokiniai turėjo priklausyti komjaunuoliams. Aš buvau vienas iš vadovų ir darydavau jiems politinius pranešimus.

Baigęs mokyklą, su vienuolikos jūrininkų grupe iš Maskvos išskridau į Ispanijos salą, kur stovėjo žvejų laivas "Seda". Mes turėjome pakeisti ten buvusių jūrininkų dalį, kurie grįžo atostogų. Aš buvau vyresnysis tos vienuolikos jūrininkų grupės. Turėjau juos prižiūrėti ir atsakyti už juos (per jo lūpas praslinko šypsena).

Mano tėvas taip pat buvęs jūrininkas. Jis pažinojo Simą Kudirką. Bet man niekados nepasakojo apie Kudirkos pabėgimą. Kai aš apie šį įvykį girdėjau per laisvų kraštų radiją, ėmiau galvoti apie pabėgimą. Apie šį sumanymą nei su tėvais, nei su draugais negalėjau kalbėti, pasitarti. Mokykloje turėjęs anglų kalbos pagrindus uoliai mokiausi kalbos iš knygų. Jūrininkystę pasirinkau norėdamas tęsti tėvo profesiją ir pasekti Simo Kudirkos pėdomis. Santvarka ir rusifikacija mane slėgė. (Rankų mostais, žodžių tarsena ir išskirtinu balsu jis pavai: davo vergijos baisumą).

(nukelta į 5-tą psl.)

SEM ANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 10.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 15.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr\$. 800,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$.300,00

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$.20.000,00

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 61

BRANGIEMS BROLIAMS AIRIAMS

Buvo nepaprastai džiugu ir miela, kai per Vatikano radiją išgirdome, kad už mūsų tautą meldžiasi tolimos Airijos tikintieji.

Mes tikime jungtinės maldos galybe. Nemaža tikinčiųjų, sužinoję apie paskelbtas maldų dienas už Lietuvą, tuojau prisijungė prie bendros maldos ir Lietuvoje.

Dvasioje susirinkę prie Gerosios Motinos kojų, mes jautėmės paguosti ir sustiprinti.

Lietuviai niekada nepamirš Jūsų Tautos dovanos – šv. M. Marijos statulos. Nuo tada, kai mūsų šventovę Šiluvoje atkeliavo statula, kiekvieną mėnesio 13 d. čia renkasi Marijos mylėtojai, ir jų skaičius nuolat auga. Tą dieną iškilmingai koncelebruojamos šv. Mišios, sakomi pamokslai, gausiai einama sakramentų. Jei mūsų kunigai ir tikintieji eina drąsiai į kalėjimus, rizikuoja netekti geresnės vietos, o maži mokinukai atsilaiko prieš draugų pajuoką, mokytojų atvirą diskriminaciją ir saugumo klastą, tai tik todėl, kad už mūsų Tautą kažkas aukojasi ir meldžiasi.

Todėl nuoširdžiai dėkojame už maldas ir tą meilę, kurią mums rodo.

Teatlygina Jums Dievas.

KUN. SIGITO TAMKEVIČIAUS
DVASINIS TESTAMENTAS

Po 1979 m. prokuroro oficialaus perspėjimo kunigams – Alfonsui SVARINSKUI ir Sigitui TAMKEVIČIUI dar labiau sustiprėjo neoficialių gąsdinimų ir gandų sriautas. Buvo kalbama, kad KGB slapta nutarusi juos sunaikinti, dirbtinai padarius jiems avariją ar panašiu būdu. Per visą Lietuvą nuolat sklido gandai, kad kunigai A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIAUS jau sužeisti avarijoje, suminti ir padarytos pas juos kratos. Žmonės išgirdę tuos gandus, dažnai perspėdavo kunigus nevažinėti vakarais po vieną ir saugotis visokių provokacijų. Saugumo agentai nesidrovėdami patys telefonu paskambinti kunigams ir gąsdinti susidorojimu. Tos paskalos tikriausiai buvo specialiai saugumo leidžiamos įgąsdinti bailiuosius.

Susidarė tokia padėtis, kad uolesni kuni-

KUN. SIGITAS TAMKEVIČIUS

gai kiekvienu momentu galėjo laukti visokių netikėtumų.

Saugumiečiai nuolat gyrėsi turį visokių priemonių paveikti net žmogaus psichiką. Iš dalies tai pasitvirtino, susidorojant su provoslavų šventiku Dimitrijumi DUTKO ir kitais kaliniais. Todėl kun. Sigitas TAMKEVIČIUS 1982 m. vasario 6 d. parašė savo dvasinį testamentą:

Manasis "credo"

Vis dažniau girdžiu grasinimus, kad būsiu suimtas. Tikiu, kad saugumo grasinimai gali tapti tikrove.

Galbūt saugumo organai mane prievartaus, kaip provoslavų šventiką Dimitrijų DUTKO, kad apgailėčiau savo veiklą, kaip nusikaltimą prieš valdžią ir žmones. Kas gali iš anksto užgarantuoti, kad pajėgs atsispirti prieš visas saugumo žinioje esančias priemones ir nepaluš. Gulago pragare palūžo tūkstančiai. Todėl šiuo metu, kai esu laisvas, noriu pasakyti savąjį "credo".

Mačiau melą, smurtą ir moralinį supuvimą, todėl negalėjau likti abejingas. Noras ma-

tyti tautiečius laimingus čia ir ten, amžinybėje, vertė mane kovoti prieš visą tą blogį, kuris slėgė mano Tėvynę ir Bažnyčią. Šitai kovai pašvenčiau vaisingiausias savo gyvenimo metus.

Visoje savo veikloje vadovavausi krikščioniškos moralės dėsniais – sakyti tiesą, ginti tiesą, kovoti prieš smurtą, tačiau mylėti visus, net tuos, kurie yra melo ir smurto jėrikliais.

Dėkoju Dievui, kad paskutiniame dešimtmetyje leido man vaisingai pasidaruoti Bažnyčios, o tuo pačiu Tėvynės labui. Jei reikėtų viską pradėti iš naujo, daryčiau tą patį, nebent dar su didesniu uolumu. Apgailėti galiu tik tiek, kad, tikriausiai, galėjau padaryti dar daugiau.

Ramiai širdimi einu į kalėjimą, kuris tebūnie mano veiklos vainikas. Nelaisvės metus skiriu kaip atgailą už savo klaidas ir už Bažnyčios bei Tėvynės ateitį. Visa, ką kentėsiu, skiriu už mylimus tautiečius, kad jie išliktų ištikimi Dievui ir Tėvynei, kad nė vienas nenueitų Judo keliu. Ypačiai trokštu, kad šią ištikimybę išlaikytų Lietuvos bažnytinė hierarchija, kuri saugumo yra labiau už visus prievartaujama. Broliams kunigams melsiu iš Dievo vienybės malonės: vienybės su Kristumi, su Bažnyčia, su Popiežiumi, bet ne su KGB ir ne su Religijų reikalų taryba.

Nelaisvėje nuolat maldausiu Viešpatį už Lietuvos seses, paaukojusias savo gyvenimą Dievo ir žmonių meilės tarnybai, kad jos didelį dėmesį skirtų kovai už Bažnyčios laisvę ir pagrindines žmogaus teises. Netikėkite, kai valstybinio ateizmo propagandistai sakys, kad ši veikla esanti politika. Tai ne politika, bet mūsų visų gyvybinis reikalas. O jei politika, tai Bažnyčios politika. Popiežiaus politika.

Savo širdyje nešiosiu visus tuos brangius Lietuvos tikinčiuosius, su kuriais susidūriau per 20 kunigavimo metų. Likite ištikimi Kristui ir Tėvynei. Išauginkite vaikus, nenusilenkiančius prieš melą ir prievartą. Tegul jie sukurs protingesnę ir sveikesnę visuomenę už tą, kurioje jums tenka gyventi.

Tikiu, kad mūsų darbą ir kovą tęs kiti, tik, galbūt, dar uoliau ir vaisingiau, negu tai pavyko man ir mano draugams. Jeigu kas nors sakys, kad "su galva sienos nepramušite", netikėkite šitam pesimizmui. Melo ir prievartos siena supuvusi, o su Kristaus pagalba visa jma noma nugalėti.

Jeigu kada nors mane išgirstumėte priešingai kalbant, netikėkite, ten kalbėčiau ne aš, bet vargšas saugumo sulaužytas žmogus.

Kun. Sigitas TAMKEVIČIUS

1982.11.6

VAINIKAS. KRYZIUS. LELIJA.

Kazimierinė grožinės literatūros antologija. Redagavo Alfonsas Tyruolis. Išleido Lietuvos knygos klubas. Dailininkas – Vytautas O. Virkau. Čikaga 1984 m. 328 psl. Kaina kietais viršeliais \$12.00, minkštais – \$9.00.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 anu. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
CIRURGIÃO DENTISTA

CROSP. 6049

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206
V. Prudente - Fone: 273-6696

BATUNO PRANEŠIMAS

Ženevoje vyko Jungtinių Tautų Organizacijos žmogaus teisių komisijos kasmetinė darbo sesija. Ta proga JAV-se veikiama ir su Jungtinėmis Tautomis ryšius palaikanti pabaltiečių organizacija BATUN Ženevoje išplatino spaudai skirtą pranešimą apie Pabaltijo kraštuose sovietų vykdomus pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimus. Pareiškime pabrėžiama, kad pastaruoju laiku sovietai sugriežtino Pabaltijo kraštuose represinę akciją prieš kitaminčius, ypač prieš žmogaus teisių gynėjus, taikos šalininkus ir sąjūdžių už visuotinį nusiginklavimą narius. Atkreipiamas dėmesys ir į religinės laisvės slopinimą, primenant Lietuvoje suimtus du kunigus — Svarinską ir Tamkevičių, į baptistų religinės bendruomenės narių areštus Latvijoje, apskritai katalikų ir kitų religinių bendruomenių narių persekiojimus, jų diskriminavimą. Minimas faktas, kad Pabaltijo kraštuose yra laikoma nusikaltimu laikyti savo namuose Visuotinės Žmogaus Teisių Dekla-

racijos tekstą. BATUNo organizacijos pranešimo ištraukos šiomis dienomis paskelbė didžiosios Vakarų spaudos agentūros.

KELIONĖ LIETUVON

Užsienio spauda šiomis dienomis paskelbė tokią žinią: lietuvis jėzuitas Mykolas Andriejauskas, praėjusių metų spalio mėnesį atžymėjo savo vienuolinio gyvenimo penkiasdešimtmetį. Šios sukakties proga jis ryžosi nuvykti į savo tėvynę Lietuvą, kurios nebuvo matęs jau daugiau kaip 45-erius metus. Lapkričio mėnesio viduryje iš Lusakos Mykolas Andriejauskas išskrido į Maskvą, o Maskvoje paėmė lėktuvą į Vilnių. Vilniaus aerouoste Mykolo Andriejausko laukė nemaloni staigmena: jam buvo pranešta, kad visas jo bagažas pakeliui yra dingęs. Iš aerouosto Andriejauskas telefonu susisieko su savo artimiausiu gimtajame mieste, kurio tuoj atvažiavo į Vilnių. Bet Andriejauskas vis dar nebuvo išleidžiamas iš aerouosto: beieškant dingusio bagažo, jam buvo pra-

nešta, kad kažkas yra netvarkoj su įvažiavimo viza, dėl to jis negali būti įleistas į Lietuvą ir turi nedelsiant sugrįžti atgal į Maskvą. Vienai nakčiai jis buvo nugabentas į Vilniaus viešbutį, kur izoliuotas ligi ateinančio ryto, kai buvo vėl nuvežtas į aerouostą ir įsodintas į lėktuvą Maskvos link. Maskvoje surastas dingęs bagažas, bet Andriejauskui buvo patvirtinta, kad jo užsienio pasas yra netvarkoj ir įsakyma tuoj išvykti iš Sovietų Sąjungos. Be kitų paaiškinimų, milicininkai Andriejauską palydėjo ligi lėktuvo, skrendančio į Londoną. Taip nesėkmingai baigėsi lietuvių jėzuito vienuolio Mykolo Andriejausko išsvajota kelionė į gimtąjį kraštą. Andriejauskas taip ir nepamatė savo gimtinės, nepamatė ten esančio motinos kapo.

KONSULUI A. SIMUČIUI 75 METAI

Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis vasario 11 d. atšventė 75 metų sukaktį. Sukakties paminėjimas įvyko Kultūros židiny Brooklyne.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

Slinko dienos, bėgo metai. Po sunkių mokslo metų vaikai išsiskirstydavo "vakacijoms". Tačiau netekdavo laiko dykinėti. Darbų buvo į valias: ganymas gyvulių arba žasų, daržuose darbai, o jeigu netiko namų ruošos darbams, tai žiūrėk, kuris nors garnys bus ir atnešęs motinai réksnį — bamblij, kurį tenka ir vygėje sūpoti, arba tėvų padirbtuose mediniuose ratukuose važinėti, kad nerėktų. Nuobodu: geriau ganyti...

Nors mano tėvų ūkis buvo nedidelis, koki 2 margai žemės, o gyvulių tik juodmargė, neapsirikau — žalmargė, 2 kiaušė, na ir apie tuzinas vištų. Tai ir viskas. Tačiau darbų užteko. Žiemą tėvas šerdavo ir girdydavo karvę. Pašaro jau vasarą paruošdavo: prisipiaudavo dobių, iš kaimynų nupirkdavo vieną - kitą vežimą šieno. Vėliau sugalvojo nukirtus rugius ir ropių pasėti. Jeigu ruduo tikdavo — užaugdavo didelės. O jau skanios būdavo — tik laižykis. Ne mažiau už mus jas ir paršiokai mėgdavo.

Mūsų kaimo dirva buvo derlinga, o dar patrešus — viskas augdavo, iš "durnių versdavosi". Didesni mūsų kaimynai net ir pinigų pasidarydavo: į Prūsų gabeno miežius, kviečius, arklius, na ir žasų pulkus varydavo per sieną. Né keramų, né kulių mašinų negirdėjom: viską rankomis, viską dalgiais, grėbliais, viską spragilais. Tik vėliau kai kur jau atsirado akslinės ir tai tik didesniuose ūkiuose.

Ir mano tėvas įsitaisė akselinę mašiną, bet tik rankinę. Viduržiemyje kaip tėvas su motina išbupsėdavo (iškuldavo) spragilais rugius su miežiais, sukviėdavo iš apylinkės jaunų vyriokų talką: jie įsikibę į akselinės rankeną išvystydavo tokią jėgą, kad keletą arklių atstotų. Darbas trukdavo tik kelioliką valandų.

Po to vaisės. Kad ir būdavo naktipiečių laikas, tačiau tiko ir kumpis, ir bulviniai blynai ir tokia pat kleckienė pienu uždaryta. Na, žinoma, ne pro šalį buvo alutis arba vienas kitas "baltakės" stikliukas. Po vaišių jaunimas ir dainą užtraukdavo, net laukai skambėdavo. Visi tuoj sumodavo: — pas "prapesorių" buvo talka...

O mama? Kaip dabar aš supratau, mama ir už tėvą dirbo daugiau. Ir taip visos mamos. Tik pagalvokim: be tų įprastų, kasdieninių, atrodo iš karto menkų darbų, kaip triūsa, maisto pagaminimas, šeimos pamaitinimas (tas nori to, kitas — kito, trečiam papkis iškrito, ir jis rékia ne į savo galvą ir taip be galo), švaros palaikymas, baltinių plovimas, skalbimas, jų džiovinimas. Gerai, kad nebuvo prosų, užtekdavo kočėlo. O žiemą — verpimas linų, vilnų, jų dažymas, audimas, audeklų baltinimas. Eilutes tai jau kaimo "kriaučiai" pasiūdavo. Bet baltinius tik mamos siūdavo. Siuvo ir mano mama. Tėvui; gaunant 10 rublių algos į mėnesį, — aišku — visko neprisamsdysi, neprisipirksi. Taigi be šėrimo 2 paršiokų ir lesinimo vištų, mamai teko patalkinti tėvui ir su spragilu (vienu spragilu gi neiškulsi, — esą nėra takto, nėra ir spartos), teko ir gaigytėj atsikėlus, rankines gernas sukti. Jos stovėjo kambaros virtuvės kamputyje, šale dviejų statinaičių — užraugtų kopustų ir cviklių.

Ir kaip būdavo smagu miegoti, kada taip monotoniškai užė gornos...

Visą tai matant ir suprantant argi nereikėjo ir mums (bambliams ir jau paaugusiems) kuo galint padėti tėvams? Ak, nestigo ir tinginio ir apsileidimo. Retkarčiais ir mieļajai mamytei tekdavo išsitraukus iš šluotos ražu pagrąsinti. Tačiau tėvo kietas dirželis greit viską sutvarkydavo. Kai kurių darbų ytin nemėgdavom: pav. nešti iš pašiūrės durpes kurui. Šalta. Snie-

go daug. O kartais dar ir pusto. Kuo jmanom apsigūzdam, kad ausų nenušaltume — šaliku apsvyniojam. O tų klumpių né pavilkt negalima. Jeigu po padais prisimina sniego, — tai stačiai verčiamės. Sesuo Apalionija už mane 4 metais vyresnė neša tuščią ragažę (réčką); į ją turime krauti durpes. Kartais pro pašiūrės plyšius būna sniegu apneštos, Reikia nuvalyti. O jeigu atidrékę, reikia atmesti į šalį ir parinkt sausų. Kiek į tą ragažę galima pakrauti, nepamenu. Turbūt ne daugiau 10. Bet man ir tiek atrodė buvo per sunku. Aš pykau ir nenorėjau, kad krautų daugiau 6 ar 8. Paskui įsikibę į lanko galus vilkdavom, net pukšėdami. Tik štai snieguota klumpė užkliūva už grumsto, ir aš paleidžiu ragažę į sniegą. Keleta durpių pasineria sniege. Aš iš apmaudo pykstu, kuone verkiu. Sesuo juokiasi ir pradeda patyčios balsu deklamuoti: "vieną šaltą žiemą, arkliškai sunkiai vilko namon šieną, paskui kaip jie susitarę išvertė į neušalusią balą... Tačiau tas jų gudrumas nieko nepadėjo: ūkininkas suvertė atgal į vežimą šlapią šieną, ir arkliams dar sunkiau teko vargti... Iš tos deklamacijos aš jau tiek supratau, kad sesutė iš manęs tyčiojosi ir erzino mane. O mano nusiskundimas mamai, kad sesutė mane erzino, nelabai įvertindavo, nes aš tinkamai visko negalėjau išaiškinti. Tai kartais tik įspėdavo: — vaikai, taip nedarykite, ne gražu. Aš norėjau, kad nubaustų, kad ir ražą pavartotų...

Saulės kupini kūdikystės metai bėgo greit. Nespėji atsigerėt pavasario nutirpusio sniego balutėmis, geltonais vėdrynais ir mėlynom žibutėmis, štai jau žydi obelys ir kriaušės, žydi vyšnios, lyg jųros banguoja jėvas; mėlynuoja linų plotai.

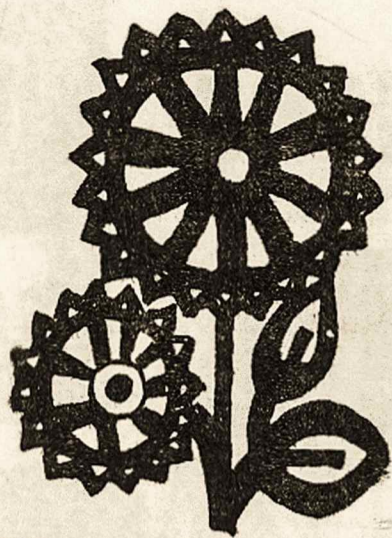
Nespėji nurinkti braškių, aviečių ir vyšnių, štai jau ir vienas kitas obuolys, ar kriaušė pakankamai skanūs.

tūkstančius programos atlikėjų ir klausytojų bei žiūrovų. Nors tokio dydžio masiški renginiai ir ypatingų aukštumų nepasiekia, meno plonybėmis juos stebinti nesužavi, ypač čia, išėivijoje, tačiau jų mums reikia taip pat, kaip ir aukšto pajėgumo koncertų, kaip spaudos, knygų, meno parodų minėjimų, vakaronių ir kitokio pobūdžio panašių renginių. Kai kuriais atžvilgiais tokios šventės, ypač tautinių šokių, už visus kitus renginius yra net prasmingesnės, nes jos sutelkia daug jaunimo, kurio mes kitur labai pasigendame. Nors ir sunkus tokių švenčių paruošimas ir įvykdymas, tačiau tą darbą atlikti vis dar sugėbam, kad ir būdami praretėję. Atrodo, kad jas mes dar ilgai bandysim ruošti, nes, kaip dabartinis pavyzdys rodo, jom organizuoti mes imamės ir neįpras-tos, didesnės rizikos, iš didesnių lietuvių telkinių bandydami juos iškelti į žymiai mažesnius.

Gal ir abejotinas buvo sprendimas VII-tąją JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventę šiais metais ruošti Klevelande, kur lietuvių daug nėra ir kurie vieni patys negali užpildyti turbūt nė dešimtadalio patalpos, tačiau dabar nebe laikas dėl to sprendimo ginčytis. Pasisekimu abejojantieji entuziastiškų organizatorių buvo nuraminti ir pakviesti į talką bendram darbui. Todėl dabar nieko kito ir nebelieka daryti, kaip tik visiems, daugiau tikintiems ar mažiau tikintiems į šventės pasisekimą, jungtis prie organizatorių ir padėti jiems tą uždavinį atlikti. Nes šventės nepasisekimas, ypač neišpirkimas bilietų bei nesutelmimas reikiamų lėšų, bus ne vien tik organizatorių, bet visų JAV ir Kanados lietuvių bėda. Jeigu bus nuostolis, anksčiau ar vėliau jį reikės apmokėti, ir apmokėti reikės visiems. Todėl geriau tokia galima bėda susirūpinti iš anksto ir stengtis, kad jos nebūtų.

Iš organizatorių paskelbtų duomenų jau žinome, kad šventės išlaidos gali siekti net iki 250 – 275 tūkstančių dolerių. Taip pat žinome, kad jeigu visi bilietai būtų išpirkti ir lėšų telkėjai sutelktų organizatorių pageidaujamas lėšas, nuostolio nebūtų. Reiškia, kad tos bėdos išvengti galimybių yra. Reikia tik darbo. Kitais atvejais tą darbą atliktavo tik patys organizatoriai ir iš tos pačios vietovės jų pasikviesti talkininkai, nors lėšos aukų būdu ir anksčiau būdavo telkiamos visoje Šiaurės Ameri-

Sveikiname

gimtadienio proga (IV.30 d.) mūsų mylimą dukterį

S A N D R A

atsigavusią po ilgos ligos ir laimingai pagimdžiusią savo pirmąjį sūnelį ir mūsų anūkelį Thiago. Linkime daug laimės ir Dievo palaimos.

Genė ir Albertas

GREIČIAI

koje. Dabar vieni patys organizatoriai to darbo atlikti negali, nes jiems nėra tokių sąlygų. Iš 16000 paruoštų bilietų, Klevelando lietuviai galės nupirkti gal tik pusantro tūkstančio. Kiek bilietų nupirks svečiai amerikiečiai ar kitų tautybių žmonės, tikrų duomenų niekas negali žinoti. Todėl čia reikia pasikliauti spėjimais, kurie gali būti pavojingi. Taigi bilietus mum reikia bandyti išpirkti patiem, ir juos išpirkti turi lietuviai iš kitų vietovių, kaip Čikagos, Detroito, Toronto, Montrealio ir Amerikos rytinio pakraščio. Tikime, kad organizatoriai kiekvienoje lietuvių gyvenamoje vietovėje pasirūpins bilietų platinimu ir platintojams sudarys geras sąlygas. Žinome, kad toks darbas yra sunkus, nes nelengva parduoti bilietą už kelių šimtų ar tūkstančio mylių gyvenančiam asmeniui, dar nežinančiam, ar jis pats galės į tą šventę vykti. Tačiau organizatoriams ne tiek svarbus jo atvykimas, kiek reikalas parduoti jam bilietą. Todėl bilietus pirkti gal ir reikėtų raginti visus lietuvius ir visose vietovėse: galėsi ar negalėsi į šventę nukeliauti, tačiau bilietą nupirk ir taip jau savo pareigą būsi atlikęs. Gi jeigu aplinkybės neleis į Klevelandą nukeliauti, gali bilietą gražinti organizatoriams, kurį jie galėtų perleisti svečiui amerikiečiui ir taip jį paskatinti ateiti ir pasižiūrėti lietuviško tautinio meno, atliekamo poros tūkstančio šokėjų. Gal, gavęs bilietą už dyką, to mūsų meno pažiūrėti susigundyti ir tas kitatautis, kuris pats bilietui pirkti kelių dolerių gal ir pagailėtų. Nežinau, ar toks lėšų telkimo būdas kada nors, kieno nors iš mūsų buvo naudotas? Gal nebuvo nė reikalo? Bet dabar gal jis ir būtų tik vienintelis išplatinti visus bilietus ir už juos gauti pinigų. Žinome, kad Klevelande nėra 16000 lietuvių, tačiau visoje JAV ir Kanadoje jų yra daug kartų daugiau, todėl jiems ir reikėtų kokių nors būdu tuos bilietus pasiūlyti ir

įkalbėti nupirkti. Taip bilietus išpardavus, gal ir lėšų telkėjams bei aukotojams pasidarytų lengviau, nei jiems nebereikėtų stengtis sutelkti tiek daug pinigų.

Nesiūlome to būdo kaip "tikro pinigų" šventės lėšų telkimo uždaviniui išspręsti, nes gal rengėjai turi geresnį. Tai mes nežinome. Bet siūlome kaip vieną išeitį, jeigu geresnės nėra. Tačiau mes siūlome visiems atlikti kokią nors rengėjų prašomą pareigą, nes norime, kad šventė pasisektų. Remiame tautinių šokių šventę ir kviečiame visus į talką. Geriau padirbėkime dabar, kad vėliau nereikėtų vieni kitų kaltinti dėl nepasisekimo, o ypač dėl nuostolio.

Juozas Šlajus

LIETUVIŲ FONDAS – LIETUVIŠKOS GYVYBĖS RĖMĖJAS

Amerikos LF suvažiavime dalyvavo 159 asmenys, atstovavę 6354 nariams

JAV Lietuvių fondas įsteigtas 1962 m. Čikagoje, savanoriškai lietuvių sudėtomis aukomis auga vis greitėjančiais šuoliais. Lietuviai jau suprato fondo svarbią paskirtį – ugdyti ir išlaikyti lietuvių išėivijos tęstinumą ir vis daugiau savo aukomis bei palikimais įsijungia į Lietuvių fondą.

Kovo 24 d. Jaunimo centre, Čikagoje, įvyko metinis fondo narių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 159 asmenys, atstovavę 6354 nariams. Suvažiavimą pradėjo LF tarybos pirm. Stasys Baras, invokaciją sukalbėjo kun. dr. Juozas Prunkis. Prezidiuman buvo pakviesti Jonas Vaznelis, dr. Kazys Ambrozaitis, Marija Remienė ir Povilas Kilius. Jie pirminkavo pasikeisdami. Sekretorėmis pakviestos Daina Kojelytė ir Birutė Tamulynaitė. Pereito metinio susirinkimo protokolą perskaitė Mykolas Druga. Buvo sudarytos darbo komisijos.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

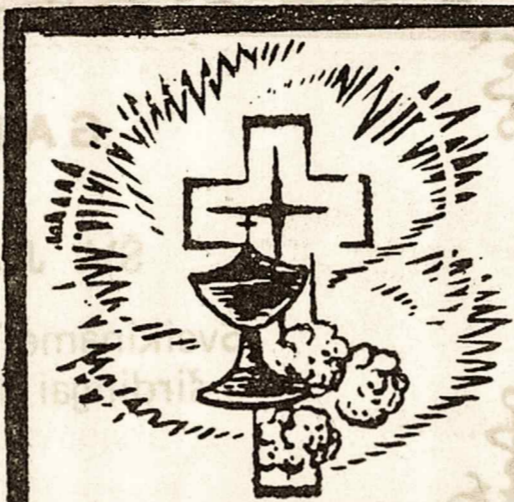
Suvažiavimą sveikino PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, JAV LB krašto valdybos vardu – Ingrida Bublėnė, Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas. Pastarasis pasidžiaugė, kad mokinių mažėjimas lituanistinėse mokyklose yra sustojęs ir 1983 m. padidėjęs 44 mokiniais. Raštu sveikino LRD pirm. A. Kairys.

LF tarybos pirm. St. Baras pranešė, kad 1983 m. pagrindinis neliečiamasis kapitalas pasiekė \$2,681,860. Per metus paaugo \$303,937. LF pirmųjų pareiškimas ir entuziazmas ne blėsta, bet stiprėja ir užtikrina, kad mes pajėgsime jį perduoti ateities kartoms.

LF valdybos pirm. Viktoras Naudžius savo pranešime paaikšino, kad pagrindinis valdybos darbas buvo ir yra administruoti LF turtą, susidedantį iš grynųjų pinigų, akcijų, obligacijų ir nekilnojamo turto. 1983 m. gruodžio 31 d. tas turtas siekė \$2,980,500 ir atnešė \$249,900 uždarbio. 1983 m. LF iš viso turėjo \$553,900 pajamų. LF persikėlė į naują, patogesnę būstinę, įsigijo skaitytuvą kompiuterį, mašinelės ir kitus reikmenis. Būstinės vedėja – Alė Steponavičienė. Adresas: Lietuvių fondas, 3001 West 59 St., Chicago, IL 60629, USA. Paminėtina, jog V. Naudžius taip pat yra vienas iš LF pirmųjų.

Palikimų komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis pranešė, kad 1983 m. testamentiniais palikimais gauta \$103,575, o iš viso nuo pradžios – \$753,000. Visa eilė palikimų dar yra tvarkymo eigoje.

Pelno skirstymo komisijos pirm. dr. A. Razma pranešė, kad 1983 m. pelnas \$162,325 taip paskirstytas: švietimui – \$95,325, menui – \$24,000, mokslui – \$30,000, visuomeniniams reikalams – \$13,000. Visas išmokas jis išvardijo ir detalai, pvz. kiek ir kuriom mokyklom, paminėjo stipendijas gavusius, mokslininkus bei mokslo veikalus, visuomenines organizacijas ir svarbiąsias lietuviškos ugdymo bei išlaidų apraiškas. Per visą laiką LF iš viso jau paskyrė \$1,191,586 lietuviškos

30 TOS DIENOS MIŠIOS

už a. a. **JUOŽĄ SKURKEVIČIŲ**
KAZIMIERĄ SKURKĮ (SKURKEVIČIŲ)
ir **PETRA RUTKAUSKA**

bus atlaikytos sekmadienį, gegužės 6 dieną, 8 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Labdaros Ratelis

VIAJE PARA OS ESTADOS UNIDOS COM O GRUPO DE DANÇAS "NEMUNAS"

POR APENAS US\$.650 IDA E VOLTA SÃO PAULO-MIAMI, MIAMI – SÃO PAULO SENDO A VOLTA EM ABERTO (VOLTA QUANDO QUIZER)

Informações com a **SILVIA** fone: 914.7769. Reservas até 30.04.84.

veiklos darbams. Pelno paskirstyme lygiomis teisėmis dalyvauja 3 nariai iš LF tarybos – (1983 m. – dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Valaitis) ir 3 nariai, skirti JAV Lietuvių Bendruomenės (1983 m. – dr. T. Remeikis, Irena Pemkienė ir B. Juodelis.

Investavimo komisijos pirm. P. Kilius paaikšino, kad 1985 m. numatoma iš investavimo gauti apie \$300,000 ir kasmet skirti ketvirtį milijono dolerių lietuviškai veiklai.

Apie fondo darbus pranešimus dar padarė dr. K. Ambrozaitis, vajeaus komisijos bei narių telkimo – M. Lenkauskienė iš Klivlando, M. Remienė iš Čikagos, D. Koronkevičius iš Los Angeles, Br. Galinis iš Bostono. Dailiojo meno k-jos pirm. dr. G. Balukas pranešė apie nupirktus dail. Pr. Domšaičio paveikslus ir kt. Kontrolės k-jos pirm. A. Šantaras perskaitė revizijos aktą. Registracijos ir mandatų k-jos pranešimą padarė K. Barzdukas ir informacijos k-jos – A. Juodvalkis. Visi pranešimai suvažiavimo buvo priimti.

Metinis suvažiavimas renka kasmet vieną trečdalį tarybos narių. Buvo perrinkti arba išrinkti šie tarybos nariai: dr. K. Ambrozaitis, P. Kilius, T. Remeikis, M. Remienė, M. Drunga, J. Vaznelis. Revizijos komisijon išrinkti: A. Markelis, V. Kleiza ir J. Rimkevičius. Nomi-

nacijų komisijai vadovavo dr. F. Kaudas.

Dr. J. Valaitis supažindino su LF įstatų pakeitimais bei papildymais, kurie, po ilgai užtrukusių diskusijų, buvo priimti 5015 prieš 702 balsus.

Buvo priimtos ir rezoliucijos, kurias perskaitė V. Kutkus.

LF yra vienintelis mūsų iševijoje tokio plataus masto lietuviškos veiklos rėmėjas. Be LF lietuvių veikla būtų daug skurdesnė, nes iš kurgi kasmet galėtų ateiti tie šimtai tūkstančių dolerių, kurie dabar pačių lietuvių dėka ateina. Nors LF paskirtis yra daugiau rūpintis Amerikoje gyvenančių lietuvių veikla, betgi yra daug lietuviškos veiklos apraiškų, kurios, remiamos Amerikoje, paliečia ir kitų kraštų lietuvišką veiklą. Paminėtina, jog LF turi narių ir už JAV ribų.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

P. José KISIELIUS	Cr.35.000,
Karolz Aldona MEDZINKE-VIČIUS	Cr.10.000,
Luiz Paulo CARVALHO	Cr.15.000,
Alberto GREIČIUS	Cr.10.000,
Ana SASNAUSKAS	Cr.10.000,
Monika DAMKAUSKAS	Cr.10.000,
Jonas GERULAITIS	Cr.15.000,

PIGIAI PARDUODAMI

įvairūs gintariniai karoliai, apyrankinukai ir kiti panašūs mūsų tautiniai papuošalai. Teirautis (Tel. 446-1261).

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS JUOSTELES?

L.K.BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS 1980

DAUG DAUG DAINELIŲ

Gražiausios ir populiariausios lietuviškos dainos

RAUDONA ROŽĖ – *Senų ir naujų dainų rinkinys*

GEGUŽINĖ – *Tradicinės subatvakario dainos ir šokiai*

ŽAVINGOS NAKTYS – *Visų mėgiama šokių muzika*

GERIAUSIA DOVANA MOTINOS DIENOS proga

Rua Juatindiba 28 – Pque da Moóca – Fone 273-0338

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL